

ACTIVITATEA EDITORIALĂ A BIBLIOTECII UNIVERSITARE DIN BĂLȚI

Elena HARCONIȚA,

Director Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alecru Russo” din Bălți

Printre activitățile prioritare ale Bibliotecii Științifice USARB se află cercetarea bibliografică și editarea bibliografiilor curente și retrospective, întocmirea biobibliografiilor, elaborarea bazelor de date privind contribuțiile științifico-didactice ale universitarilor bălțeni. Astfel, Biblioteca continuă tradiția de bibliografiere a publicațiilor cadrelor didactice, proces inițiat în anii 70 ai secolului trecut: 1974 (1945 –1969), 1983 (1970 –1980), 1992 (1980 – 1990), 1995 (1990- 1995), 2001 (1995-2000), 2002 (2000-2002), aceasta fiind și o modalitate clasică de a promova și valorifica potențialul științific și intelectual al cercetătorilor universitari, o istorie bibliografică a Facultății și Catedrelor universitare.

Rezultatele cercetărilor bibliografice sînt materializate în indici și cataloage bibliografice, anuare și biobibliografii, dicționare biobibliografice, devenite instrumente utile de informare, de contorizare și promovare a tezaurului documentar elaborat în timp, moștenit de noi și noi generații și regăsit nu numai în format tipărit dar și electronic pe site-ul Bibliotecii noastre, în Biblioteca Digitală, în bibliotecile deschise de pe Internet: Open Library, Issuu, Calameo ș.a.

Aceste lucrări completează patrimoniul național, 70 din ele au fost premiate cu Diplome prestigioase în cadrul Concursului Național **Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și științelor informării la care Biblioteca participă anual începînd cu anul 2000.**

Începînd cu anul 2003 în colecția *Bibliographia Universitas* au fost editate circa 30 de lucrări: *Contribuții științifice ale universitarilor bălțeni* de la Facultățile: Filologie, Economie, Drept, Științe Reale, Muzică, Pedagogie și asistență socială; anuare și bibliografii selective *Lucrările profesorilor și colaboratorilor*; bibliografii tematice: **Management educațional**, **Informatizarea învățămîntului**, **Asistență socială: tendințe și perspective.**

Anuarele sînt structurate pe facultăți în ordinea cronologică a constituirii lor, fiind incluse și lucrări ale colaboratorilor Bibliotecii Științifice și ale cadrelor didactice de la Liceul Teoretic și Colegiul Pedagogic „Ion Creangă”.

O inițiativă frumoasă este și editarea volumelor dedicate cadrelor didactice în 4 colecții biobibliografice *Personalități universitare bălțene*, *Universitari bălțeri*, *Scriitori universitari bălțeni*, *Promotori ai culturii*. Aceste lucrări sînt foarte valoroase pentru cercetările sociale, psihologic istorico-culturale, creîndu-se un sistem integrat de informație biobibliografice despre oamenii de știință ai universității. Perioada dată înregistrează peste 20 de biobibliografii despre N. Filip, S. Berejan, S. Băncilă, V. Cabac, Gh. Popa, I. Ga

Manoli, A. Abrmaciuc, B. Boincean, L. Bortă, E. Belinschi (*Personalități universitare bălțene*); E. Dragan, V. Babii, L. Stupacenco (*Universitari bălțeni*); Maria Șleahițchi (*Scriitori universitari bălțeni*), Iulius Popa (*Promotori ai culturii*). În curs de apariție sînt biobibliografiile: Pavel Topalo și Vasilii Șaragov.

Biblioteca teaurizează o impunătoare colecție de carte rară ce cuprinde circa 6 000 de documente, inclusiv carte românească: opere eminente prin autori, măiestrie grafică și valoare bibliofilă, cărți în limbi străine, ediții princeps și antume, cărți cu o prezentare poligrafică și artistică deosebită, cărți cu autograf și dedicații, cu ex-libris, curiozități tipografice, colecții personale, publicații periodice care datează din secolul XVIII – XXI. Acestea, de asemenea, sînt prezentate în bibliografiile ce constituie colecția *Vestigia Semper Adora*. Începînd cu anul 2000 pînă în prezent au apărut 5 volume: *Cartea rară în limba română în colecțiile bibliotecii* (3 fascicule); *Cartea rară în limba franceză: sec. XVIII – XX*; *Presa românească în colecțiile bibliotecii: ultimele decenii ale sec. XIX și primele decenii ale sec. XX*. Descrierile bibliografice sînt însoțite de adnotări și copii ale dedicațiilor, ex-librisurilor și inscripțiilor marginale.

Bibliotecarii au mai editat catalogul *Cartea cu autograf și dedicații*, care conține 614 dedicații structurate în capitolele: Semnează autorii universitari bălțeni; Cărți rare (1786-1950) Cărți în limba română și alte limbi în grafie latină (1961-2010); Cărți în limba rusă (1963 – 2007).

Menționăm cu deosebită grațitudine donatorii care au îmbogățit colecția de carte rară a Bibliotecii: Asociația Pro Basarabia și Bucovina, filiala „Costache Negri” din Galați, secretar ing. Radu Moțoc, România; Ioan Vasile Nicorici, cadru didactic universitar, Bălți; Dr. Teo-Teodor Marșalcovschi, doctor conferențiar universitar, Bălți; Iulius Popa, publicist, corespondent la săptămînalul *Literatura și Arta*; Ion Manoli, dr. habilitat, profesor universitar; Preot, Vasile Secrieru, fost colaborator al Bibliotecii.

Cartea de vizită a Bibliotecii este impresionantă, completîndu-se anual cu noi bio și bibliografii, menite să facă cunoscută și să sporească imaginea instituției superioare de învățămînt din Nordul Moldovei, să îmbogățească tezaurul acumulat de-a lungul timpului.

Lucrările bibliografice ale bibliotecarilor universitari bălțeni se regăsesc în colecțiile celor mai mari biblioteci din țară și străinătate, inclusiv Biblioteca Congresului (SUA), fiind un principal instrument al cunoașterii și apropierii între popoare.

Biblioteca participă cu diverse suporturi informaționale, expoziții tematice tradiționale și on-line, prezentări bibliografice la conferințele, colocviile desfășurate în cadrul Universității. Numai în anul 2012 au fost organizate 30 de expoziții tematice în Power Point, fiind scanate copertile a 2 752 de documente și prezentate de 45 de ori în cadrul diverselor activități: Sorin Lavric - filosof, publicist, scriitor și traducător român pentru **Conferința susținută de filosoful, scriitorul și traducătorul român Sorin Lavric: „Nae Ionescu, delicventul ideologic”**; *Sintagma Mit și Poezie în colecțiile Bibliotecii*: studiu bibliometric pentru conferința de la Facultatea de Filologie; *Шевченко в родинному колі* în cadrul Programului de manifestări culturale dedicate reînnoșării lui T. Șevcenko în or. Canev; *Шевченко в українській культурі* în cadrul seminarului științifico-practic *Шевченко в українській культурі* cu participarea profesorilor de limbă și literatură ucraineană din Nordul Republicii; **„ALEXANDRU AMBRAMCIUC - Personalitate de Importanță Mondială”** în cadrul seminarului științific **„ÎN MEMORIAM ALEXANDRU AMBRAMCIUC”** organizat de Catedra de Științe Fizice și Inginerești a Facultății de Științe Reale; Bălți-repere istorice și culturale în cadrul conferinței științifice cu genericul **ORAȘUL BĂLȚI ȘI REGIUNILE ÎNVECINATE ÎN RETROSPECTIVA ISTORIEI**, eveniment organizat de Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți, Institutul de Istorie Socială „Pro Memoria”, Agenția Națională Arheologică, Arhiva Națională a Republicii Moldova, Institutul Patrimoniului

Cultural al Academiei de Științe a Moldovei și Muzeul de Istorie și Etnografie din Bălți; *Dimensiuni ale autocunoașterii și autoevaluării* în cadrul seminarului cu directorii adjuncți din liceele din Republica Moldova cu genericul "Învățarea autoreglată"; *La datorie* în cadrul manifestării dedicată Comemorării a 20 de ani de la începutul acțiunilor de luptă pentru apărarea integrității și independenței Republicii Moldova, eveniment promovat pentru bibliotecari și studenți;); *Profesorul Gheorghe Popa sau lingvistica, știința cea mai ordonată*; *Valeriu Capcelea – 60 de ani de la naștere* în cadrul lansării de carte „Tranziția moldovenească” de V.Capcelea; *Franz Schubert (1797-1814), Baza de date Inregistrări Muzicale în format MP3* în cadrul ședinței Consiliului Facultății Științele Educației și Artă; *Incluziunea educațională – o prioritate a învățământului național, Dimensiuni ale autocunoașterii și autoevaluării* pentru învățătorii din Nord – participanți la cursurile de formare profesională continuă. ș.a.

CERCETAREA BIBLIOTECONOMICĂ A BIBLIOTECARILOR UNIVERSITARI BĂLȚENI - PARTE INTEGRANTĂ A ȘTIINȚEI UNIVERSITARE

Cercetarea biblioteconomică a bibliotecarilor universitari ilustrează performanțe calitative și cantitative segmentate pe trei secțiuni cu teme de organizare și funcționare specifice domeniului biblioteconomic și activității instituției infobibliotecare: Managementul participativ: principii și practici. Integreare și formare profesională continuă, comunicare profesională; Biblioteca 2.0 / Utilizatorul 2.0 în aplicare; Dezvoltarea resurselor informaționale: politici, particularități, experiențe / efecte.

În acest parcurs au fost editate 5 culegeri, Materialele conferințelor științifice, inclusiv în cadrul Colloquia Professorum „Tradiție și inovare în cercetarea științifică”: *Confluente și integrare calitativă a cărții, activității bibliotecare și a infrastructurii informaționale în procesul didactico-științific universitar (2005)*; *„Biblioteca Științifică – 65 de ani în rolul de partener și inovator al procesului educațional și de cercetare științifică universitară” (2010)*, *Cercetări biblioteconomice în anul 2011: constatări calimetrice*, *„Biblioteca și Utilizatorul în dialog 2.0 : Inovație și informație pentru toți” (2011)*; *„Biblioteca universitară contemporană: spații reale și virtuale” (2012)*.

Rezultatele studiilor teoretice și exercițiilor aplicative ale bibliotecarilor facilitează crearea unui complex de programe și conținuturi educaționale.

Portofoliul științific al bibliotecarilor USARB (77 la sută – deținători ai gradelor de calificare) a inclus numai în anul 2012 organizarea a 3 conferințe, 4 ateliere profesionale pentru bibliotecarii școlari, din colegii, licee din 16 raioane de Nord și mun. Bălți, 11 seminare și lecții publice. Angajații Bibliotecii au participat la 40 de întruniri profesionale cu 102 comunicări, au publicat 56 (inclusiv 27 electronice, 14 materiale promoționale) lucrări și 104 articole, promovând buna imagine, creativitatea și inventivitatea celor mai fideli lucrători.

Activitatea științifică este reflectată în monografiile, ghiduri, dicționare, repertorii, cataloage. Menționăm monografia *Biblioteca universitară bălțeană la 60 de ani*, *Biblioteca și bibliotecarii universitari din Bălți: indice bibliografic 1945 – 2010*; *Bibliotecarii universitari bălțeni: dicționar*; *Biblioteca Științifică și transferul de informații către utilizator*, suportul informațional prin care se asigură procesul de management al calității serviciilor prestate utilizatorilor: *Biblioteca Științifică: cadru de reglementare*, *Norme de timp pentru procesele și activitățile infobibliotecare în Biblioteca universitară*, *Indexarea pe subiecte*, *Fișarea analitică în catalogul electronic: experiențe bălțene: ghid metodic* în care sînt prezentate documentele principale de transfer tehnologic și normativ

În cadrul Bibliotecii USARB (regulamente, hărți tehnologice, trasee, norme etc.). Normarea muncii ocupă un loc important în circuitul tehnologic al activității Bibliotecii. Normele stabilite corect și aplicarea lor permit organizarea rațională a muncii, folosirea mai eficientă a resurselor umane și materiale, influențează succesul activității instituției.

Un rol important în dezvoltarea culturii intelectuale a bibliotecarilor, în promovarea imaginii Bibliotecii și a profesiei de bibliotecar, o deține revista de biblioteconomie și științele a informării *Confluente Bibliologice*: <http://libruniv.usb.md/>. Fondată în anul 2005, revista a devenit un spațiu important de promovare și comunicare profesională pentru bibliotecarii din Republica Moldova.

Către aniversarea a 20-a a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova au fost editate lucrările de amploare: *Catalogul publicațiilor elaborate de bibliotecile academice universitare și specializate din RM, Concursul Cele mai reușite lucrări în domeniul biblioteconomiei și știința informării 2004 – 2007; 2008 – 2010; ABRM - Filiala Bălți la a 20 aniversare; Bibliotecile școlare din R. Moldova: studiu statistic 2005 – 2010*.

În anul 2011, în premieră pentru R. Moldova, a fost elaborat conceptul și editată revista electronică

a bibliotecilor universitare din Moldova BiblioUniversitas@ABRM.md. Ea are apariție bianuală, este disponibilă on-line la adresa www.abrm.md/ și <http://libruniv.usb.md/>, editată fiind de Secțiunea "Bibliotecii universitare" a Asociației Bibliotecarilor din Republica Moldova. Revista este destinată bibliotecarilor, specialiștilor în informare și documentare, managerilor din domeniul biblioteconomic, profesorilor, studenților de la specialitatea Biblioteconomie și Asistență informațională, Arhivistică, tuturor tipurilor de bibliotecii. Prin această publicație on-line bibliotecarii își asigură un spațiu de comunicare profesională, unde se pot publica articole originale cu teme de interes din biblioteconomie și știința informării privind aspecte teoretice și practice. Rubricile revistei evidențiază interesele și preocupările bibliotecilor universitare cât și ale întregului Sistem Național de Bibliotecii din Republica Moldova. Cele mai importante rubrici sînt **PERSONALITĂȚI REMARCABILE ÎN BIBLIOTECONOMIE; TEORIE ȘI PRACTICĂ; INFORMATIZARE. TEHNOLOGII; EVENIMENTE; IN MEMORIAM; PROFESIONALIZARE**. Colegiul de redacție este format din specialiști ai domeniului, teoreticieni și practicieni recunoscuți din R.Moldova și România. Revista este editată de Biblioteca Științifică a Universității de Stat "Alec Russo" din Bălți.

Toate lucrările editate de bibliotecarii Universității de la Bălți sînt plasate pe site-ul Bibliotecii, se includ în bibliotecile deschise on-line, promovînd imaginea și contribuind la creșterea vizibilității instituției de învățămînt superior din Nordul Republicii, performanța și competitivitatea potențialului ei uman.